

Burger staat buitenspel bij benoeming burgemeester

opinie

De overgrote meerderheid van de Nederlandse burgemeesters wordt nog altijd geleverd door de drie traditionele bestuurderspartijen VVD, CDA en PvdA. En dat is niet voor niets, constateren [Richard de Mos](#) en Bert Blase.

Uit de krant van 12 juni 2020

Het AD meldt dat een bron binnen de lokale VVD-afdeling weet te vertellen dat het aanwijzen van geschikte kandidaten 'hoog over gaat'. Daarbij moeten we denken 'aan fractievoorzitter Dijkhoff, premier Rutte en minister Dekker'. In wat voor achterhaald en ondoorzichtig systeem zitten wij als de partijtop van de VVD [Jan van Zanen](#) stevig onder druk heeft moeten zetten om te solliciteren op het burgemeesterschap in [Den Haag](#)? Deze hele procedure legt twee zaken pijnlijk bloot.

1. De Haagse bevolking heeft het nakijken
2. De huidige procedure is een totale 'black-box'.

Het roept speculaties op over handjeklap in achterkamertjes. Dat interim-burgemeester [Johan Remkes](#) na de besloten raadsvergadering over de burgemeestersbenoeming aan omstanders gniffelend meedeelde 'dat het toch maar mooi gelukt was', helpt daar niet bij. Het verklaart ook waarom lokale partijen, in 2018 bij de gemeenteraadsverkiezingen goed voor 32,3 procent van de stemmen, schromelijk achterblijven als het gaat om burgemeestersbenoemingen.

De hele procedure in Den Haag heeft nog eens extra duidelijk gemaakt dat de bevolking buitenspel staat. In het geval van een door de bevolking gekozen burgemeester zou Richard de Mos zeker hoge ogen gooien. Nu wordt hij niet eens door de vertrouwenscommissie gehoord. Dat draagt bij diezelfde bevolking niet direct bij aan het vertrouwen. De kandidaat die wel uit de huidige procedure rolt, staat aan het begin van de rit al direct op achterstand.

Het tweede punt is minstens zo pijnlijk. De huidige procedure is een black box. Aan het begin een profielschets, aan het einde een kandidaat uit de hoge hoed. Alle tussenliggende stappen zijn van geheimhouding voorzien en daarmee voer voor speculatie. Achterkamers, partijkartel, banencarrousel: het zijn begrippen die telkens naar voren komen als het om deze procedure gaat. En die worden gevoed nu uit berichtgeving blijkt dat het voor de hand ligt dat het de premier zelf was die Van

Zanen over de streep heeft getrokken. Terwijl 70 procent van onze inwoners de openbaarheid van de namen van de kandidaten bepleit, blijven sollicitanten geheim.

Op beide punten kan de benoeming van de burgemeester in ons land bij de tijd worden gebracht. Meer openbaarheid kan eenvoudig in de huidige procedure worden ingevoegd. Inbreng van de bevolking kan geregeld worden door over te stappen naar de gekozen burgemeester.

Daarin zijn twee smaken: kiezen door de gemeenteraad of kiezen door de bevolking. Laat iedere gemeente zelf die keuze maken. De bal ligt bij de Tweede Kamer om dit mogelijk te maken. Als dit gebeurt, heeft onze openbare sollicitatie met terugwerkende kracht zin gehad.

Richard de Mos is fractievoorzitter van Groep de Mos/Hart voor Den Haag. Bert Blase is burgemeester van Heerhugowaard en initiatiefnemer van Code Oranje

Bron: AD 12-06-2020